Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII. Ч. 39. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 28-го ЛЮТОГО 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY 28, 1981 No. 39. VOL. LXXXVIII.

Нова група „Приятелів УІА" розпочала діяльність

Ню Йорк, Н. Й. — Згідно з минулотижневим повідомленням до преси новозорганізованої 16-го січня ц.р. групи „Приятелів Українського Інституту Америки", за підписами голови Оленки Савицької і заступниці голови Татяни Тершаковець, у Ню Йорку при УІА ця нова організація вже поробила заходи для полагодження прикрої податкової справи для Інституту та розгорнула інші ділянки своєї діяльности для добра УІА. „Приятелі УІА" заснували Фонд Правної Оборони у суботу, 21-го лютого, і відразу поклали основи для підшукання відповідних фахових податкових правників, увійшовши в контакт з фірмою Келлі, Драй і Воррен, яка спеціялізується в правних порадах для організацій, які звільнені від податків, включаючи звільнення від Нюйоркського міського реальностевого податку, або такого добиваються.

На зборах 15 членів групи „Прихильники УІА" зібрали початкових 3,000 дол. для відповідних заходів у справі звільнення Інституту з оподаткування у висоті 42,000 дол. річно, що його наклав податковий уряд в 1980 році.

Треба також зазначити, що на надзвичайних зборах Ради директорів Інституту 17-го лютого представникам групи „Приятелів" було сказано, що нема фондів на судове внесення до міської податкової комісії про перегляд її рішення. На тому надзвичайному засіданні Ради директорів також не було кворуму для вирішення так важливої справи цього критичного податку, але вже 24-го лютого, завдяки цим ініціятивам і підтримці ряду членів Ради директорів Інституту, Рада зарядила згаданій правничій фірмі розпочати справу про привернення Інститутові статусу неоподаткованої установи. Річні збори УІА відбудуться в п'ятницю, 6-го березня ц. р., о год. 7-ій вечора, у власних приміщеннях.

Датки на оборону УІА, що є звільнені від податку, просить група надсилати на адесу УІА: Ukrainian Institute of America, 2E, 79th St., New York, N.Y. 10021. На чеках виписувати „Ukrainian Institute of America" з зазначенням, що чек призначений на „Legal Defense Fund.". Про дальші інформації звертатися на адресу групи „Приятелів УІА": Friends of UIA, c/o O. Savyckyj, 36 Bramble Lane, Riverside, Connecticut 06878, або телефонувати: в Ню Джерзі — Зенон Бабюк, (201) 762-3461; в Ню Йорку — Т. Тершаковець (212) 289-5274; в Коннектикат і Вестчестер — О.Савицька (203) 637-4026.

У Ню Йорку появився журнал „Бандура"

Ню Йорк, Н. Й. — Цього року, тут з в-ва Школи Кобзарського Мистецтва під редакційною колегією цієї ж школи, адміністратором якої є Микола Чорний, видано 48-сторінковий квартальник із графічним оформленням В. Пачовського. Одна частина цього журналу — більша, написана українською мовою, менша — англійською мовою.

Обкладинка цього квартальника блакитного кольору, оздоблена ілюстрацією, яка відображує бандуриста оточеного соняшниками і пшеничним колоссям. Журнал — в українській його частині — відкривається віршем Віри Ворскло — „Кобза", а за ним слідують вірші — Леоніда Полтави — „На похорони В. Івасюка" та Василя Ємця — „Звернення до кобзи." Є відтак — оповідання, статті, есеї, репортажі та дописи таких авторів, як: Л. Полтава — „Гості", Василь Барка — „Живий спадок", Андрій Горняткевич — „Чи справді кобзарське мистецтво?", Христина Блаженко — „Юні бандуристи колядують на телебаченні", та невідомий автор — „Сіднейська школа юних бандуристів", П. Прокопчук — „Один день на кобзарському таборі", Т. Мунько — „Кобзар на Хортиці", М. С. — „Мистецтво звукозапису".

В англійській частині цього журналу: невідомого автора — „Визначний віртуоз-бандурист Василь Ємець", „Відгуки преси про Ємця", Маріон Кушнір-Бурбелли — „Чар бандури в Ню Йорку", Д. Шостаковича — „Про смерть українських бандуристів". Тут теж можна прочитати поради — „Як самому виготовити бандуру". В обидвох частинах квартальника — багато світлин, що віддзеркалюють діяльність Школи Кобзарського Мистецтва та виступи ансамблів бандуристів.

Умови передплати: в Америці і Канаді річна передплата — 12 долярів, поодиноке число — 3 доляри 50 центів; в інших країнах: річна передплата — 15 долярів, поодиноке число — 4 доляри 50 центів. Можна замовляти написавши на адресу: Schcool of Bandura, 84-82, 164 th St.,Jamaica, N. Y. 11432.

ЗСА ЗБІЛЬШАТЬ ДОПОМОГУ САЛЬВАДОРОВІ

Вашінгтон.-Питання допомоги республіці Ель Сальвадор у її боротьбі з лівими партизанами, підтримуваними Москвою та її сателітами, серед яких на першому місці є Куба, дискутовано в однаковій мірі в Уряді ЗСА, як і в Конгресі. Загальна опінія вимагає збільшення тієї допомоги.

Постава президента Роналда Реґена і його Уряду, що доля Ель Сальвадору є ключевою у дальшому розвитку в Центральній Америці, в короткому часі здобула загальне визнання серед усіх компетентних політичних чинників ЗСА без огляду на партійну приналежність.

Республіканський сенатор Говард Бейкер, лідер більшости в Сенаті, заявив: „Зовсім очевидною є доцільність вислати військових дорадників до Ель Сальвадору, щоб показати народові, як боронитися проти Куби", а демократичний конгресмен Мериленду Кларенс Лонг запропонував, щоб теперішню допомогу у воєнних матеріялах збільшити в четверо з 10,4 мільйона до біля 40 мільйонів. Дотепер ЗСА вислали до Ель Сальвадору 19 військових дорадників, спеціялістів у боротьбі з партизанами, а тепер члени Конгресу пропонують, щоб вислати туди ще понад 100. Одначе всі погоджуються в тому, що ті дорадники в ніякому разі участи у боротьбі брати не будуть, а тільки вишколюватимуть сальвадорців.

Допомогу у воєнних матеріялах піднесено теж в якості, включаючи в неї найновіші здобутки воєнної техніки, як засоби комунікації, швидкі патрульні човни, спеціяльні гелікоптери тощо.

Не зважаючи на піднесення воєнної допомоги, головний наголос і на далі є на господарську допомогу, яку висилатиметься під кутом вирівняння шкід і знищень, що їх вчинили партизани та для приспішення господарських реформ, а в першу чергу для переведення розподілу землі між селян.

Москва пробує заперечувати всі удокументовані докази її інтервенції в Ель Сальвадорі та допомоги лівим партизанам. Інші країни, сателіти Москви, які брали участь у тій акції, покищо мовчать. Правляча хунта Нікараґуа пробує заперечити очевидні факти, світлини, навіть дані висланих нею військовиків на поміч сальвадорським партизанам, які опісля попали в полон і зложили вичерпні зізнання, хто і з якою ціллю їх висилав. Заява Москви, яку офіційно зложив Леонід Замятін, близький співробітник Леоніда Брежнєва, що „СССР не допомагав і не буде допомагати зброєю Сальвадорові" у світлі фактів являється фальшивою.

Еспанський парлямент затвердив нового президента

Мадрид, Еспанія. — Невдала спроба державного перевороту в Еспанії сколихнула публічною опінією тієї країни, змобілізувала оборонні сили теперішньої демократичної системи та викликала потребу негайних протизаходів.

Еспанський парлямент без довшої дискусії затвердив склад державного кабінету міністрів, що його представив прем'єр Леопольдо Кальво Сотельо. За кабінетом Сотельо голосували навіть скрайні праві партії, які перед спробою перевороту не хотіли погодитися на нього. Сотельо є членом Унії демократичного центру, яка має 169 голосів в 350-членному парляменті, отже потребує додаткових голосів для більшости. Сотельо отримав 186 голосів, а проти нього було 158. Проти голосували соціялісти, комуністи й баськї сепаратисти.

В коротких виступах речники всіх партій висловлювали задоволення з придушення револьти, а лідер комуністів Сантіяґо Карільйо з особливим підкресленням висловився про позитивну ролю короля в усуненні небезпеки. Взагалі загальна опінія, як і політичні формації приписують рішальну ролю в припиненні замішення, викликаного виступом Цивільної ґвардії і деяких військових частин, королеві Хуанові Карльосові.

Вже початкове слідство в справі спроби збройного перевороту виявило багато ширшу участь військових кіл у ньому, як це в першому моменті думали. Генерала Джейма Мілянса дель Боша, командира воєнної округи Валенсії, арештовано. Також передбачується дальші арешти найбільш очевидно заанґажованих в спробу перевороту військовиків. Близького приятеля й співробітника короля, генерала Альфонса Армаду Коміна, заступника шефа генерального штабу, звільнено з його посту.

ПАПА ЗАКІНЧИВ ВІДВІДИНИ ДАЛЕКОГО СХОДУ

Енкоредж, Аляска. — Сюди прибув в дорозі з Японії до Риму Папа Іван Павло II в заключенні 12-денної поїздки по країнах Азії, з яких найважнішою була його візита в Японії. На летовищі в Енкоредж вітали його губернатор Аляски Джей Геммонд з почотом, члени Конґресу, клер, серед нього значне число поляків.

Як і кожна дотеперішня поїздка Папи поза Ватикан, так і поїздка до Азії мала крім пасторального ще й культурне, а навіть політичне значення. У своїх виступах Папа підкреслював сучасний критичний стан в культурному розвитку народів і людини, очевидні прояви глибокого занепаду й потребу відродження. Людська доля є повністю в людських руках і від людини і суспільства залежить, яким шляхом вони підуть і що буде ціллю в їхньому житті. Особливу увагу присвячував Папа зустрічам з молоддю і взагалі проблемам сучасної молоді.

В Японії католицькі кола заздалегідь приготовили були екомічну зустріч представників буддизму, японської релігії шінтоїзму та протестантів з католиками. Зустріч не випала зовсім удачно, бо протестанти питання їхніх політичних розходжень з деякими течіями в Японії поставили вище духових і соціяльних потреб населення, і участи в зустрічі не взяли. Відвідинами Гірошими й Наґасакі, двох перших і єдиних досі на кулі земній міст, які впали жертвою атаки атомовими бомбами, Папа підкреслив миротворну ролю релігії і спеціяльну увагу, яку тій великій потребі присвячує Ватикан та він особисто.

Ще в часі візити в Манілі, столиці Філіпін, Папа висловив бажання й намір знормалізувати відносини з Китаєм, де існує велика католицька громада, одначе, дотепер вона не має зв'язку з Римом, бо це заборонили були передтим китайські політичні чинники, з веління яких постала в КНР своєрідна „незалежна" Католицька Церква. Після вступного контакту з чинниками КНР Папа дав доручення державному секретареві Ватикану кардиналові Аґостіно Касаролі відбути поїздку до Гонґ Конґу на розмови з єпископом Денґ Імінґом, колишнім єпископом-вікарієм Кантону, який, звільнений китайськими комуністами після 22 років з тюрми, перебуває тепер в Гонґ Конґу.

В СССР повстає друга паралельна культура

Москва. — Безперервним і що раз міцнішим потоком прибувають з СССР вістки про зростаючу культурну діяльність поза офіційними рамами накиненими совєтською системою і її цензурою.

В національних республіках, поневолених Москвою головний мотив тієї паралельної до офіційної культурної активности є боротьба за національне обличча культури, за збереження її традицій і пам'яток. В російській республіці та паралельна культурна творчість нав'язує до старих традицій російської літератури й культурної творчости.

Офіційна культура повністю відірвана від життя й вона віддзеркалює не побут, думки й почування людей, а партійні доґми. Відомий російський письменник Васілій Аксіонов, який минулого року був примусово „видворений" розказав докладніше про це у свому інтерв'ю з редакторами „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт".

Аксьонов розказав, як партійна цензура не дозволяє писати правди про невдачі й справжні їхні причини. Можна, наприклад, написати про невдачі колгоспної господарки, але причин її треба шукати у простих колгоспників, а не в партійному керівництві. Не можна писати про культурні зв'язки з іншими культурами, зокрема з культурою західніх народів, не можна згадувати існуючого антисемітизму, таборів примусової праці, чисток, масового терору сталінської доби, нищення письменників, поетів, учених, взагалі культурних діячів, якщо вони висловлювали іншу від партійної думку чи оцінку. Письменник, згідно з формулою Сталіна, яка обов'язує й на сьогодні, є „інженер людської душі", але партія визначує всі виміри й засоби, як те „інженерство" слід переводити.

Коли ж письменник, чи культурний робітник не може вложитися в ті стерильні рами, коли хоче представити життя і людей такими, якими вони є, тоді його позбавляють засобів до життя. Його нових книжок не друкують, старі усувають з книгарень і бібліотек, відповідної праці не дають, а крім цього переслідують в різний спосіб. Це так у відношенні до російських письменників і культурних робітників, як це вказав Аксьонов.

РЕҐЕН І ТАЧЕР УЗГІДНИЛИ СВОЇ СТАНОВИЩА

Президент Роналд Реґен і прем'єр Маргарет Тачер під час привітань у Білому Домі.

Вашінґтон. — Розмови прем'єра Великої Британії Марґарет Тачер з американськими чинниками на чолі з президентом Роналдом Реґеном пройшли в дружній і діловій атмосфері та довели до цілого ряду важливих устійнень. Обидві сторони ствердили, що їх позиції в найважливіших справах однозгідні та що це уможливлює і на майбутнє утримувати між ними ті особливо близькі стосунки, які з малими перервами були дотепер.

Предметом розмови були в однаковій мірі внутрішні проблеми обидвох країн, як і зовнішні справи. Прем'єр Тачер, якої країна як і ЗСА знаходиться в обличчі значних господарських труднощів, заявила: „Обидві сторони рішені усунути обмеження, які стримують підприємчивість. Ми віримо в винахідливість і чесноти звичайних людей більше, як в економічні теорії". А президент Реґен додав до того: „Справжня сила є в народі, а не в державній системі". Господарська система обидвох країн різна, інакше розвивається в них ситуація і тому не можна в обидвох випадках до деталів стосувати ті самі норми і заходи, але підстава тут і там та сама: людина, людська енергія й підприємчивість.

На відтинку світової політики Реґен і Тачер порушили всі невральгічні пункти сучасности, зокрема питання відносин поміж Заходом і Сходом. Обидві сторони годяться в тому, що виразна й рішуча постава й попередження Москви, що дальші агресії й пенетрації в світі їй не обійдеться безкарно, а при тому такт і повздержливість — найбільше доцільні й оправдані. Західня Европа мусить зміцнювати співпрацю між поодинокими її країнами, бо це відповідає бажанням громадян західньо-европейських країн, а крім цього того вимагає політична ситуацв в світі, а зокрема завогнене положення на Середньому Сході, звідки приходить основний енергетичний засіб сучасности — нафтова ропа, і де міститься важливий стратегічний пункт сучасної геополітичної дійсности.

Прем'єр Тачер зі свого боку висловила глибоке вдоволення з того приводу, що теперішній Уряд ЗСА на чолі з президентом Реґеном свідомий центральної ролі, яку ЗСА виконують в світі і правильно підходить до її розв'язки.

ПОЛІЦІЙНІ ЧИННИКИ В АТЛАНТІ розпочали розшуки за двома черговими негритянськими дітьми, які пропали у вівторок, 25-го лютого ц. р. Одного 15-річного юнака поліція знайшла живого в родині приятелів, за другим йдуть інтенсивні розшуки. Досі в Атланті були забиті, або пропали без вістей, 19 негритянських дітей і це явище викликає велику тривогу серед населення. Проблему масових вбивств і зникання дітей пробують розв'язати міська і стейтова поліція та Федеральне Бюро Інвестиґацій (ФБІ). Сенатор Стром Тирмонд з Південної Каролайни, член комісії судівництва, запропонував Департаментові справедливости дати фінансову й іншу допомогу для Атланти та допомогти місцевим властям розв'язати цю проблему та знайти і покарати винного чи винних за ці брутальні вбивства.

НА ПРОЦЕСІ У КЛІВЛЕНДІ проти Івана Демянюка, якому прокуратура закидає співпрацю з німецькими нацистами під час Другої світової війни і співучасть у вбивстві в'язнів в концтаборі Треблінка, наступила тимчасова перерва. Прокуратура вичерпала вже всі арґументи і свідків, які, приїхавши з інших країн, „пізнавали" Демянюка і твердили, що він служив сторожем в концтаборах. Прокуратура вимагає відібрання американського громадянства від підсудного за подання неправдивих даних під час отримування громадянських документів. Оборона Демянюка розпічнеться у вівторок, 3-го березня після кількаденної перерви на процесі, який триває вже три тижні.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ РИЧАРД НІКСОН переконався, що його шлях повороту в активну американську політику є ще дуже далекий і небезпечний, кажуть політичні спостерігачі, — які супроводжали Ніксона у його подорожі до Колюмбусу, Огайо, де він виголосив політичну доповідь на парадному обіді в користь республіканського кандидата до стейтового сенату. Деякі місцеві політики не брали участи у привітаннях Ніксона, а губернатор Огайо Джеймс Ровдс в останній хвилині „пригадав собі", що він цього дня має аж три інші важливі зустрічі.

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ У ГРЕЦІЇ повідомило про наслідки останнього землетрусу в Греції на різні культурні цінності. Найбільші пошкодження спричинено в стариннону Коринті і його околиці, бо недалеко від нього був епіцентер землетрусу. В терені розіслано спеціяльні комісії, які перевірять наслідки землетрусу в різних історичних місцях. В Атенах таку перевірку вже основно переведено і ствержено, що серед пошкоджених старинних будівель є теж безцінний Партенон.

БРАЗИЛІЙСЬКИЙ СУД в Сао Павльо, промисловому центрі Бразилії, зложений з військових суддів, судив 13 провідників профспілок. З огляду на характер закидуваних їм злочинів, а саме — організацію недозволених страйків і інші законом заборонені чинності, обвинувачені підлягали юрисдикції військового трибуналу. Трибунал двох підсудних звільнив, решту засудив на різні кари. З того головний обвинувачений Люіс да Сільва засуджений на три і півроку тюрми. Перед відкриттям суду підсудні за порадою їхніх оборонців відмовилися від участі в розправі. Не зважаючи на це, військовий суд відбувся і виніс присуд. Оборонці підсудних висували різні формальні застереження до судової процедури та протестували проти того, що розправа відбулася в загострених умовах. На розправу допущено тільки нечисленну найближчу родину й 15 журналістів. Суд над провідниками профспілок викликав велике заінтересування в світі. Посипалися протести і заклики відкликати судову розправу. Уряд Бразилії, який уже від довгих років є в руках військовиків, заявив, що, не зважаючи на заборону адміністрації і обов'язуючі закони, обвинувачені зорганізували й керували шеститижневим страйком металевих робітників, який спаралізував велику частину бразилійської індустрії і приніс величезні матеріяльні втрати.

ГРОМАДА В ЕЛМАЙРА ГАЙТС СТАВИТЬ ПАМ'ЯТНИК У ПОШАНУ Т. ШЕВЧЕНКА

Джерзі Сиґі, Н. Дж. (л. в-а). — До редакції „Свободи" і в Головну Канцелярію УНСоюзу в п'ятницю, 20-го лютого, завітала група українських активних громадян — союзовців, — всі є членами Відділу 271-го з Елмайра Гайтс, Н. Й., з прецікавим своїм проєктом — плянуванням поставлення пам'ятника Кобзареві і Пророкові України — Тарасові Шевченкові у щойно влаштованому Меморіяльному парку в цьому містечку центрального Ню Йорку, якраз напроти місцевої української католицької церкви св. Николая. Парохом цієї церкви є о. Пилип Бумбар, а співпарохом — о. Петро Лісовський.

Заохотив їх приїхати до Джерзі Сиґі головний організатор УНСоюзу Василь Оріховський та маестро Михайло Черешньовський мистець-скульптор, який зробив тепер макет пам'ятника і виконає сам пам'ятник. Відкриття пам'ятника плянується українською громадою на серпень цього року, на суботу і неділю 22-го і 23-го. Тоді звичайно, як і щороку, в Елмайра Гайтс святкується Український День, на який сподіваються тепер організатори цього Шевченківського торжества не пів тисячі, але вдвічі — тричі більше людей.

П'ять осіб — гостей з Елмайра Гайтс були: молодий професіоналіст Володимир Корчинський, він речник групи; о. Петро Лісовський; Іван Чопко, секретар 271-го Відділу УНСоюзу вже на протязі 28-ох років; Людвик Сенков, представник третього покоління американських українців; і молодий Іван Довжицький, член церковного хору.

В. Корчинський першим розповів про старання громади добитися спочатку влаштування нового парку там, де були бурти для звожування різних лишків. Але незабаром тут почав око

Група союзовців з Елмайра Гайтс на відвідинах у „Свободі" (зліва): головний секретар Володимир Сохан, голова Комітету побудови пам'ятника Шевченкові Володимир Корчинський, Людвік Сенков, Іван Довжицький, о. Петро Лісовський, головний організатор Василь Оріховський, головний касир мґр Уляна Дячук, секретар 271-го Відділу УНС Іван Чопко і маестро Михайло Черешньовський, автор пам'ятника, макет якого стоїть перед о. Лісовським на столі.

милувати чудовий парк напроти самої нової української церкви. Тоді громаді, а зокрема колишньому пароховi о. шамбелянові Сте-

(Закінгення на стор. 3)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $30.00, 6 months — $16.00, 3 months — $9.00
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

У Львові нема пам'ятника — в Елмайра Гайтс буде

В маленькій місцевості в Америці, в Елмайра Гайтс, Н. Й., де живе тільки п'ять тисяч мешканців, буде поставлено незабаром пам'ятник великому Українцеві — Шевченкові, а в українському Львові, після Києва — найважливішому місті України, столиці українського П'ємонту — Галичини, і досі нема пам'ятника найбільшому синові України.

Окупанти на це досі не дозволили, знаючи, що день відкриття пам'ятника Пророкові України в стародавньому Львові, де все ще витає дух української самостійности над містом, як ні над яким іншим, перетворився б у таку могутню демонстрацію нескореного і досі українського духу, що російський наїзник тремтить на одну думку про таку можливість. Тому, не зважаючи на всю свою ура-пропагандивність про те, як то „процвітає українська, національна формою і соціялістична змістом, культура в УССР", по-драконському й досі не дає дозволу на втілення сокровенного бажання всіх галичан і всіх українців взагалі бачити пам'ятник Пророкові України у місті Львові.

В маленькій Елмайра Гайтс стоятиме пам'ятник, як є вони вже в багатьох-багатьох місцевостях по всьому світі, де тільки мешкають українці. Бо в Елмайра Гайтс вже в 1887 році зареєстровано було першого імігранта з України, і вже понад 50 років тут існує українська церква, Українсько-Американський Клюб і довгі десятиліття є тут Відділ УНСоюзу. Щороку українці там відзначають День Української Державности вивішуванням синьо-жовтого прапора перед ратушею і проклямаціями, лунає тут тоді надхненне — „Ще не вмерла Україна".

Свого етнічного коріння не виреклися ці молоді переважно люди другого й третього покоління, ба й четвертого, які ось відвідали „Свободу", ділячись радісно з редакцією своєю гарною новиною — проєктом пам'ятника. І читаючи й чуючи таке, сповнюється серце українців радістю, що нашому роду — нема переводу, і як ця невеличка громада тримається гурту, то не страшні їм ніякі бурі, ніякі асиміляції серед неукраїнського моря, бо зерно впало на добрий ґрунт, проросло й пустило здорові пагінці для нового гаю, — як сказав би Сверстюк. І віриться, що всі ці, нехай і маленькі, наші спільні зусилля; всі ці, розкидані по широкому вільному світі, українські досягнення знайдуть колись шлях на Україну, або її будуть сприяти звідси.

Прийде час, коли не окупант, а ми, українці, самі станемо господарями у власному краї. Тоді на найкращих площах українських міст поставимо пам'ятники великим синам України — на місце всяких Кузнєцових і Ватутіних — катів нашого народу, стануть пам'ятники Мазепі, Виговському, Петлюрі, Шептицькому, Чуприниці й іншим велетням українського національного духу. А у Львові нарешті стане на найкращій площі цього княжого й королівського міста — пам'ятник Найбільшому й Найславнішому — Шевченкові.

А. Драган

І НАМ НА ПОТРЕБУ: НОВИЙ ПОЧАТОК

Президент Рональд Реген вів свою переможну виборчу кампанію під гаслом „Нового початку" як у внутрішній, так і закордонній американській політиці. Під цим же гаслом „Нового початку" він тепер запропонував Конгресові на схвалення новий федеральний бюджет із рядом поважних змін у дотеперішній системі, між якими на нашу окрему увагу заслуговує децентралізація федеральної влади, із перенесенням ініціятиви і відповідальности в багатьох ділянках на місцеві, себто стейтові, повітові і міські уряди, та окремо заохоті і допомогою для приватної ініціятиви. Кожний історик скаже і докаже, що „Новий початок" президента Регена базований однаково на досвіді минулого, як і на нових потребах і вимогах та можливостях теперішнього і майбутнього.

„Новий початок" дуже на потребу і в нашій українсько-американській громаді, і потрібний він приблизно по тій самій лінії децентралізації та кваліфікованости, що його пропонує та поступово починає здійснювати президент Реген в американській політиці.

Деякі приклади з минулого можуть послужити промовистими доказами.

Очевидно, що Український Конгресовий Комітет Америки має свої поважні заслуги в багатьох відношеннях. До цих заслуг і досягнень треба зарахувати в першу чергу відзначувані щорічно в Америці Тиждень Поневолених націй та День Української Незалежности. Але в деяких інших випадках найбільші і непроминаючі успіхи досягнено з ініціятиви інших, у відношенні до УККА „складових" установ, та акціями, що їх вели створені „ад гок", спеціяльно для цієї мети, комітети. Мова про такі історичні акції, як започаткована УНСоюзом та завершена окремим Комітетом побудова пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашінґтоні; започаткована Союзом Українських Студентських Товариств Америки (СУСТА) та здійснена Фондом Катедр Українознавства (ФКУ) акція українських студій та створення Українського Наукового Інституту в Гарвардському університеті; започаткована гуртом молодих українців та протягом минулого десятиріччя подивугідно ведена окремими „ад гок" комітетами молоді акція оборони дисидентів. Створений старанням і коштом Союзу Українок Америки та фахово і модерно нею влаштований і ведений Український Музей має вже міжнародну славу і його вартости для українського імени не можна б переоцінити. Чималими успіхами можуть похвалитись поодинокі наші громади на місцевих і стейтових рівнях своєю ініціятивою та своєю участю у відзначуваннях 200-річчя З'єднаних Стейтів Америки, але цілком завела в цій акції централя УККА, не тільки що досі не здійснивши заповідженої тоді публікації історії українського поселення в ЗСА та українського вкладу в їх розвиток, але й перешкодивши обіцянкою такої публікації у здійсненні такого задуму і пляну інших установ.

Згадуємо про ці справи не для критики УККА, а тільки для з'ясування та підтримки думки про необхідність „нового початку" в нашій громаді, необхідного в багатьох відношеннях.

Очевидно, що найбільшим аргументом потреби і необхідности „нового початку" в нашій громаді є ситуація, яка заіснувала в результаті XIII Конгресу Українців Америки в жовтні минулого 1980 року, як і в результаті підготови до нього та його переведення.

Усі ці справи є тепер на порядку публічного обговорювання, взаємних оскаржувань, тут і там навіть непристойної лайки. Таке й подібне трапляється також в інших і не тільки етнічних громадах. Остаточно, свій Вотергейт мала й ціла Америка. Проте, подробиці цього нашого теперішнього своєрідного „Вотергейту" не є темою цієї статті. Тому то й тільки для підкреслення необхідности „нового початку" в нашій громаді згадаємо про деякі факти і самонаявні істини. Отже:

Фактом є, що XIII Конгрес був суцільним провалом у кожному відношенні. В інших обставинах можна б докорити американській пресі та взагалі засобам масової інформації, що вони — наскільки нам відомо — ніже словом не згадали про цю подію, але в цьому випадку добре, що так сталося та що ціла нікудишність того Конгресу не дійшла до загальної американської публіки.

Фактом є, що ті хто підготовляв такий Конгрес із рисковним легковаженням статуту і урядового акту інкорпорації — якщо вони взагалі з цим знайомі — грубо перерахувались у своїх передбачуваннях можливостей спротиву. До цього могла їх заохотити дотеперішня поблажливість щодо ряду їхніх акцій, з якими громада не погоджувалася.

Фактом є, що за такий теперішній стан відповідальні не тільки ті, що до нього довели, але у відповідній мірі також і ті, що до цього допустили.

Більше чи менше наявні факти можна б продовжувати і все це зводиться до одного головного факту, що ціла та метушня майже паралізує будь-які конструктивні акції і почини нашої громади, відвертає її увагу від багатьох важливих зав-

(Продовження на ст. 4)

З НАШИХ БУДНІВ

Кольоровий телевізор

(ПРИСВЯЧУЮ Л. З-ВИЧ)

Зайдеш, ото, буває з друзями-сеньйорами до їх „голодної кухні" при 7-ій вулиці на обід, чи на вечерю, то наїстись там, не наїсися, зате страху немає, але що історій там наслухаєшся, то, Господи, Твоя сила, а з кожної з них, то хоч пиши сценарій для фільму чи для телебачення з циклу „Дет'с Юр Лайф", або щось подібного.

Ось, для прикладу, розповідали мені там правдиву подію з життя одного земляка, який овдовів зарання і вже потім самітним сеньйорським життям і страшно нудьгував, сам один, як палець, трохи по стінах не дряпався, — як то кажуть... Правда, добрі люди приятелі сердечні, не дали йому пропадом-пропадати, а все дораджували, що робити, щоб позбутись навісної самоти.

Одні радили — купи собі, брате, телевізію до хати, а життя тобі зразу відміниться, — „жить тобі стане веселіше", — як любив казати той, котрого імени не хочеться й згадувати, при нас, хрищених!

Інші казали — оженися, брате, то зразу матимеш в хаті, в одній особі, радіо, телевізор, гай-фай, та іншу культурну годину, як говорить на своїй програмі пан Маринович...

Аж нагодився третій, хитрий з біса дорадник, що дав самітникові найрозумнішу пораду: „Якщо вже маєш, брате, світ собі зав'язати і покласти голову під Євангеліє, то пошукай такої жінки, що принесла б в хату в приданому — телевізора, і то кольорового, розуміється! Поскільки вона, жіночка, буде свій ціферблят розмальовувати всіми кольорами весело, то й телевізор мусить бути в кольорах, щоб воно грало одне з другим.

І так сталося: на одному парафіяльному пікніку в Глинкові наш земляк запізнав чепурненьку, і зовсім ще не „секенд-генд" вдовичку яка не довго гаючись і не марнуючи часу стала йому дружиною й товаришкою життя, приносячи в самітню хату омріяний кольоровий телевізор у першоклясному стані, ще й навіть не розпакований з тектурового пудла...

— Мій перший небожчик нехай з Богом спочиває, — розповіла жіночка з сльозами в очах, — не любив на тото дивитися, бо мав слабий зір, і дуже його потім очі пекли, коли дивився на ці образки, то ми сховали його в пудло і тримали в селері, тому він такий зашанований, що міг би увійти за новий...

— Але ж, якби ви конче хотіли, то можна добути його з пудла й поставити в бедрумі, най грає...

Проте наш новожон, мабуть не бажаючи бути гіршим за першого небожчика, погодився на „статус кво", так що телевізор далі знаходиться в зашанованому стані, відпочиваючи в пивниці.

— Наш Олекса — недурний хлоп, — говорять друзі з „голодної кухні". — Замість дивитись на телевізію — дивиться на жінку... То хоч очей собі не зіб'ють, таким способом.

Ікер

Архипресвітер Сергій Кіндзерявий-Пастухів

ПОЛЬСЬКЕ ЧУДО

На цей раз почалося воно незгідно з легендою над Вислою, а у вільному місті Гданську над Балтицьким морем. Але розмах і можливі наслідки просто легендарного значення і виміру. Треба признати велику впертість цього народу; вони пробували подібне вже кількакратно, але все невдачно: інтелектуалів роздушили, бо ніхто їх не підтримав, з робітниками сталося гірше, рідне військо стріляло. А ось на цей раз якось спонтанно віднайшлася таємниця успіху: солідарність, чи точніше — „Солідарносьць". Ця організація раптом і несподівано стала досліво найважливішою подією в новітній історії народу та вирішальною рушійною силою. Можливо вона матиме й велике значення у розвитку загальних подій сучасного світу. Тут поляки виявили себе справді державною нацією, який належить майбутнє.

Годі не підмітити, що „Солідарносьць" — не тільки ідея, але й організація, не тільки організація, але й переконання, не тільки переконання, але таки реальний фактор життя. У цьому вся таємниця: Солідарність всенародна солідарність, вилилася на практиці просто в єдність народу. Не в кличі чи декламації, а в дійсний факт. Усі знають, що в єдності сила народу, ми навіть молимось: „Боже нам єдність подай!" Поляки ж напевно не тільки молились, не тільки працювали над єдністю, але все своє уповання поклали на Бога. Польща сьогодні, зауважте, одна з найсуцільніших християнських країн. Звичайно, вибір Папи-поляка став тим магічним рубіконом, що визначив остаточні межі. Одначе атмосферу створило стале, впертє, безкомпромісове плекання впливу „косьцьола" на всю повноту народного і особистого життя. На протязі цілого утиску совєтської влади, Церква стояла практично поза арогантністю традиційного комуністичного переслідування. Зауважте, що Польща — єдина підсовєтська держава, де від релігійного переслідування не постраждав ні один священик. І відомий польський фанатизм після комуністичного випробування цілком можливо стане тільки особливим винятком з правила як специфічний недолік характеру, а не тяжка недуга. На це вказувала б рівновага та внутрішній спокій, у яких проходять події польського перевороту.

Кажуть, що причина успіху нової спілки — це фантастична запроданість і корупція партійної кліки. Хоч воно вірно, але це не особливе ані в Польщі, ані не нове для комунізму. Наприклад, Джілас вже давно твердить, що сама кліка напевно доведе до краху комунізму якраз через отой внутрішній розклад, що виявляє ідейно-духове банкрутство. Доволі ознайомитися зі справами речників українського відродження (Руденко, Лук'яненко і (всі інші), щоб все це стало ясним і наглядним. Дивно тільки, що ми, українці, не робимо тут повних, логічних і послідовних висновків. Поляки ж зробили. І настільки свідомо та переконано, що не дозволили собі найменшого ексцесу; свою лінію проводять спокійно, послідовно, одноцільно, і впевнено.

Найбільше і ніяк непередбачене збентеження Кремля в тому, що цілий цей рух спротиву робить пролетаріят, робітники й селяни, отой символічний серп і молот. Не гнила інтелігенція, не ворожі церковники, не збаламучений елемент чи збочена, наркоманська, американізована молодь, а сама основа основ комуністичної пролетарської системи — робітники і селяни. Збентеження бож на повний ріст встає сутність брехні цієї фантастичної, абсурдної, протилюдської змови. Нечуваний терор, завдяки якому тримається совєтчина, досі будувався й будується на вилученні здогадних, ворожих пролетаріятові і ніби винних перед ним, кіл: творчої інтелігенції, духовних сфер, усіх інших політичних партій чи суспільних організацій і навіть найменших, підозрілих, можливих ухилів у самій партії. Це створювало своєрідну видимість законности чи природности комуністичного експерименту. І багато обмежених людей це сприймало (та й досі сприймає) як майже незаперечну закономірність. А тут тобі раптом, на, маєш: сам найчистіший пролетаріят! О, не тільки в Кремлі збентеженість і розгубленість...

Велике і загальнонайцікавіше питання: чи піде Кремль на фізичне придушення руху „Солідарносьці"? Небезпека для цього цілком поважна: поляки можуть правити за приклад, якщо не припинити процесу, можуть навіть стати вчителями для інших. Спираючись на дотеперішній досвід, майже загальна думка схильна до сподівань, що наступ на Польщу відбудеться. Але...

Якщо проаналізувати всі деталі, то такий висід не цілком правдоподібний. Це

(Закінчення на стор. 4)

Максим Булька

Патріотична Флорида — навесело

На півночі в Ню Йорку, Філядельфії і Джерзі Ситі — тріскучі морози, а я лежу на лежаку і засмагаю на флоридському сонці... І хоч крізь високий і густий живопліт не бачу людей, але чую такий діялог:

— Та Флорида, це таки справжній „соняшний стейт" тільки дивним-дивом, народ хоч і має стільки вільного часу, чомусь відмовляється від політикування. А знаєш, мій старий приятелю Осипе, не можу обійтися без політикування. Бракує мені його так же самісько, як людським легеням, свіжого і чистого повітря... Щоправда, то в останніх роках я змінив дещо мої політичні погляди. Із колишніх моїх поглядів, гаслом яких було — „наступай і здобувай", я переставився на конструктивніші і творчо-державницькі. Дійшло до того, що я навіть погодився на мішане подружжя!..

— Що я чую і своїм вухам не вірю, ти, такий активний архипатріот, і погоджуєшся на мішане подружжя?

— Егеж, моя дочка Оксана, ревна сумівка, виходить заміж за пластуна.

— Ну, а якже ж воно буде з їхніми дітьми, тобто, твоїми, Степане, унуками.

— Новоженці погоджуються цю справу розв'язати якнайбільш компромісово і насправді по соборно-державницькому: — Якщо народиться дочка, то враховуючи Оксанине насліддя, моя унука буде сумівка, а коли син, то тоді по родовому праву, мій унук, буде пластуном.

— Ну, а що ж вони вдіють коли Милостивий Господь поблагословить їх мішаними близнятами, а може і, чого доброго, трійнятами?..

— А ще важливіше, що ж вони зроблять, оці новоженці, коли їм доведеться їхні діти забезпечувати на життя, чи від „ексиденту"?..

На цьому обірвалася і припинилася ця принципова і рідкісно творча та конструктивна дискусія, бо у наш гурт лежухів влетіла несподівано, неначе атомова ракета, Пріся Шпирка і на всю силу крикнула своїм тріскотливим голосом:

— Гей, ви, в першу чергу чоловіки, надівайте чимхутчіш штани і сорочки і не ідіть, а таки біжіть до великої їдальні, що в сусідньому мотелі. Приїхали з Ню Йорку якісь наші політичні діячі і хочуть заснувати на Флориді — „Перше Соборне і Всеобіймаюче Українське Об'єднання!"...

— Найстарший між усіми нами лежухами Зосим Недовірливий, прізвище якого так і покривалося на сто відсотків з його політичним „вірую", зірвався, мов ошпарений, і, ще не розбудившись, вдостоту промимрив: — Що трапилося, що зчинився такий галас і метушня?

— Ви, Зосиме Івановичу, не допитуйтеся, а одягайтеся та йдіть на сходини, „Першого Соборного і Всеобіймаючого Українського Об'єднання".

— А чому ж вони розпочинають це Об'єднання, якраз від Флориди?

— А тому, що тут взимку збирається найбільше наших патріотів, ось непричком таких, як ви Зосиме Недовірливий...

ВІСТІ З УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ В НЮ ЙОРКУ

• Німецька телевізійна станція WDF буде показувати на своєї спеціяльній програмі деякі аспекти з діяльности української громади. Для цього зфільмовано Український Музей, а зокрема виставку українських костюмів.

• Американська фірма форм до шиття Butterick Pattern внедовзі вживатиме виставку українських костюмів, яка є приміщена на четвертому поверсі в Українському Музеї, як тло для їхніх каталогів моди.

Володимир Осередчук

ІСТОРІЯ КЛЯСИЧНОЇ ГІТАРИ

Гітара — це один із найпопулярніших струнних інструментів нашого часу. Молодь залюбки користується цим інструментом для своїх емоційних мелодій, гітарар вживають у складі джазових оркестр. Найбільш популярною стає гітара, як мистецький сольовий інструмент, у виконуванні клясичної музики. Хто з нас не чув віртуозів — гітаристів у концертових залях, або записані мелодії на платівках творів славних клясиків. Публіка відвідує концерти гітаристів-віртуозів та подивляє їхню феноменальну техніку гри. Гітара має свою літературу і досить давню історію. Вона перейшла еволюцію із таких музичних інструментів, як: пандура у стародавній Греції, тамбура на Середньому Сході. Інвазія маврів у Еспанію принесла популярний інструмент ребек. Назви струнних інструментів міняються. У Еспанії появляється віґуеля. У XVI столітті віґуелю перезвано на кітару.

На піренейському півострові грали на віґуелі, а пізніше гітарі; у Центральній і Східній Европі загально грали на лютні. Лютня відрізнялася від гітари формою, маючи довгішу частину заокруглену, з коротким грифом та завернеою назад ручкою, на який було п'ять парних та одна окрема струни. Лютня настроювалася квартами знизу вгору: Е-А-Д-Ф-Б-Е. Лютня стає популярним інструментом у Великобританії, Німеччині, Еспанії, Італії, а пізніше в цілій Европі. У XVI столітті зникає віґуеля, та занепадає лютня в Еспанії та Італії; їхні місця завойовує гітара, завдяки своїй простій конструкції. У своїх початках до XVI століття гітара мала лише чотири струни; п'яту струну додав еспанський поет-музика Вінсент Еспінель (1544), а шосту — німецький гітарист у Ваймарі Йоган Науман (1769), який студіював музику в Італії.

До найбільшого розвитку мистецтво гри на гітарі та збагачення гітарної літератури дійшло в першій половині XIX століття.

„Гітара — говорив Берліоз, — є мініятюрною оркестрою". Правдивість цього твердження є ясне для кожного, хто чув гітариста, який грав твори великих мистців на цьому інструменті; його гармонійне і поліфонічне багатство, його ясне і співуче тремтіння, піддержуване глибокими і дзвінкими басами, його різнородність кольору тонів, роблять з гітари повновартісного члена родини інструментів.

Гітара має довгу і почесну історію. Разом зі своєю кузенкою лютнею, вона була улюбленим інструментом часів ренесансу. Перші друковані музичні твори були для гітари, або віґуелі, як її давно звали в Еспанії. Обидва ці інструменти були дуже популярні і шановані аж до пізнього XVIII сторіччя. У цьому часі тяжчий і скомплікований фортепіян і гарфсихорд відсунули своїх малих і бідніших попередників, які колись не мали жадних конкурентів. Удари струн молоточками заступили колишні удари пальцями. Машина заступила людину. Навіть сьогодні більше, однак, написано музичних композицій для гітари і лютні, як будь-якого іншого інструменту, крім фортепіяну.

Є велика кількість композиторів, які компонували для гітари і лютні, одначе, про них менше відомо як про композиторів для інших модерних інструментів. Між давніми видатними еспанськими майстрами композицій були: Люїс Мілян, Енрік де Вальдеррабано, Естебан Даза, Міґуель де Фуенлляно, Дієґо Пісадор, Люїс де Нарвез, Альонс Мудара. Одні з найбільших композиторів в Італії, — це Вісенза Ґалілеї і Сімоне Молінарі. В англійській школі лютні хіба найславніші є імена таких композиторів: як Джон Довленд, Томас Кампіон, який був поетом, як і водночас музикою. З французьких композиторів знані були: П'єр Аттаіґнан і Андріен Лє Руа. Вони являлися теж безпосередніми предтечами французької клявіятурної школи. Поміж тими, хто в XVIII сторіччі компонував для лютні в центральній Европі, треба згадати графа Йогана Антона Льоґі, австрійця, як і рівнож Сильвілюса Леопольда Вайса, німця, який, правдоподібно, вплинув на Йогана Себастіяна Баха, щоб він написав свої шість композицій, як і рівнож багато інших речей для лютні.

Крім Баха, обидва композитори Гендель і Вівальді компонували для лютні тоді, коли популярність цього інструменту зовсім підупала. Бочкерині належав до тих, хто продовжував традицію компонування для гітари. Найбільшими композиторами, які визначилися у компонуваннях для гітари були: Берліоз, Шуберт, фон Вебер і Паґаніні, Вагнер, парафразуючи Берліоза, називав оркестру „великою гітарою"; Дебюссі характеризував її, як „гарфсикорд — але як експресивний". Мануель де Феллія, який написав в пошану для Дебюссі композицію на гітару, сказав, що вона є найбільше комплетною у своїх гармонійних і поліфонічних можливостях. Поміж сьогоднішніми композиторами, які посвятилися в праці для гітари, можна назвати Вілля-Льобос, Кастельнуово-Тедеско, Тансмана, Туріна, Понсе, Торроба і Русселя.

Поет Шеллі грав на гітарі і й писав поеми на її славу. Маляр Гоя назвав гітару конечністю свого життя. Найбільший французький монарх тих часів, Люїс XIV був здібним гітаристом.

Гітара осягнула найвищого розвитку в XIX сторіччі, завдяки успіхам таких композиторів, як: Гаспар Санз, Роберт де Віссе і Франсіско Корбетта, який був в XVII сторіччі. У XVIII сторіччі Франсуа Кампіон і Фернандо Фернандієре. Фернанда Сора (1778-1839) загально вважали за найбільшого композитора, який себе зокрема присвячував гітарі. За ним йшов Діонізіо Аґуадо (1784-1849), Мауро Джюліяні (1780-1840); славний італійський віртуоз Матео Каркассі (1792-1853), автор методи, яку й посьогодні вживають початкуючі гітаристи, як і також Люджі Леняні. Венцель Матієґка, чех, близький друг Шуберта, та Антон Діябеллі, взаємини яких з Бетговеном були добре знані, були теж визначними композиторами для гітари. Знову еспанець Франсеско Тереґа (1854-1909) розвинув модерну техніку гри на гітарі.

Тисячі людей горнулися до концертів визначних гітаристів від початку минулого сторіччя, а ще більше від початку біжучого. Учні Тереґи, Міґуель Льлобет й Емілія Пужол, здобули всесвітню славу. А сьогодні ледве чи є такий ентузіяст музики, якому б незнане було ім'я віртуоза еспанця Андрея Сеґовії. Самі його концерти і платівки дуже багато вчинили для обзнайомлення загалу з можливостями гітари. Рівнож знаними в цілому світі є імена таких знаменитих віртуозів, як Рей де ля Торре, Іда Престі; Марія Люїза Анідо й багато інших.

Але поміж українцями, на жаль, не було й немає композиторів і віртуозів гри на гітарі. Ця ділянка музичного мистецтва занедбана і про неї ніхто не дбає. В Америці й Канаді в кожному місці є по кільканадцять музичних студій, де навчають гри на цьому інструменті. І хоча в Америці існує Український Музичний Інститут, у ньому немає кляси гри на гітарі. Рівнож немає у нас музичної літератури на гітару, за винятком чотирьох збірок, що їх видав автор цієї статті.

Час задуматися над цією занедбаною ділянкою музики, щоб поставити її на такий рівень, як це є у всьому світі.

Громада в Елмайра Гайтс...

(Продовження зі стор. 1)

панові Чомкові, прийшла благословенна думка старатися про назву для парку — „Імени Т. Шевченка" і розпочати заходи для здвигнення пам'ятника.

Пущено було все в рух: внесено прохання до міської ради, зібрано безліч підписів під петицією від сотень громадян українського роду, знешкоджено старання суперницької групи, щоб парк носив ім'я поета тієї етнічної групи, забезпечено себе допомогою колишнього посадника міста Чарлза Л. Боверса, одруженого з українкою і приятеля українців, і допомогою всіх інших членів місцевого уряду. Також було зібрано 10 тис. долярів на здвигнення пам'ятника, як тільки прийшов дозвіл на назву „Меморіяльний Парк у честь Тараса Шевченка, українського поета", і дозвіл — резолюція ради міста 1-го травня 1980 року на 12-футовий пам'ятник, який стоятиме в самому центрі парку з написом на ньому: „Тепер, цим постановлено, що відповідний знак, який каже про назву цього парку, буде здвигнений у центрі острівка названого парку і що українсько-американська громада Елмайра Гайтс є уповноважена поставити пам'ятник згаданому Тарасові Шевченкові на названому острівці."

Цю постанову ухвалено одноголосно, на превелику радість місцевих американських українців, які не тільки що не забули про землю своїх дідів — Україну, але плекають і тут, у Новому Світі, українські традиції, культуру і пам'ятають славні українські річниці й українських світочів народу.

В самому містечку, — додає о. П. Лісовський, — при новій українській католицькій церкві є приблизно 125 родин та 40 осіб самітних. Колись, проте, тут українців було значно більше. Ось, наприклад, як про це довідалася громада і церква св. Николая. Вони провели нещодавно свій власний цензус, надіславши поштою запитники по всіх колишніх адресах давніх парохіян чи їх нащадків. Відповідь на диво була скора і добра. Але тим часом ці українці, що відійшли, поповнюють переважно церкви англійські баптистські, римо-католицькі, а то й православну російську. Якщо б вони повернулися до свого національного й релігійного кореня — було б тут українців біля 500 родин.

Проєкт пам'ятника Тараса Шевченка у Елмайра Гайтс, Н. Й., що його виконав скульптор Михайло Черешньовський з використанням овалу з барельєфом голови Шевченка долота скульптора Антона Павлося.

Цей пам'ятник буде дещо інший від прийнятих пам'ятників, і авторами-скульпторами його є два мистці, — пояснює маестро Черешньовський. На плиті вертикальній пам'ятника з сірого ґраніту буде вмонтовано бронзовий овал — барельєф „Шевченко в молодому віці" — автопортрет, різця Антона Павлося, визначного українського скульптора, який передчасно помер у ЗСА в 1954 році. Цей барельєф має цікаву історію, він зберігся в Українському Народному Домі в Ню Йорку завдяки мистцеві Якову Гніздовському, який купив його у свій час для УНДому за 50 (!) долярів.

І ось тепер УНД погодився на те, щоб маестро Черешньовський використав твір Павлося для пам'ятника. Радіє з того маестро Черешньовский, що в той спосіб труд покійного Павлося, якого він дуже-дуже шанує і якого в житті зустрів всього-навсього тричі коротко, житиме у бронзі у Шевченківському парку в американській гостинній місцевості.

А тепер ось у Елмайра Гайтс буде стояти „характерний пам'ятник, нарешті не погруддя, а щось інше. Гарний простий монумент з чудесною Шевченковою головою, з гарним виразом вдумливого обличчя. І Павлось житиме далі цілі покоління майбутні, бо який це жах — життя Павлося обірвалося так рано і перервано було роботу, перервано задуми і мрії", — каже зворушений маестро Черешньовський.

А тим часом, розповідають інші гості в редакції, про саме технічне приготування пам'ятника і його фінансування: половину фондів зібрано, — каже секретар Відділу УНС І. Чопко, але треба ще 10,000 дол. Розрахунок такий, що 350 фунтів бронзи піде на сам овал, понад 10,000 фунтів важитиме ґраніт, а скільки буде ще потрібно для освітлення, що постійно освітлюватиме пам'ятник знизу, дещо піде на асекурацію тощо.

Тому речник групи В. Корчинський висловив прохання від усіх громадян прийти їм з допомогою. Подбати про всі кошти самій цій малій громаді — не під силу, тому й прохають вони українців з інших поселень допомогти й стати співучасниками цього шляхетного діла і поза місцем свого проживання.

Датки на пам'ятник просить речник Комітету побудови пам'ятника надсилати на адресу: Shevchenko Memorial Fund, Ukrainian Congress Committee of America, 156 Horseheads Blvd, Elmira Heights, N. Y. 14846.

А потім, як прийде день посвячення й відкриття пам'ятника Кобзареві, просить громада Елмайра Гайтс сусідів-українців приїхати до них на їхній Український День 22 — 23 серпня.

ДИТЯЧА КОСТЮМОВА ЗАБАВА

Ню Йорк, Н. Й. — Новацтво і Пластприят місцевої Станиці, разом з новацтвом пластових Станиць в Нюарку, Джерзі Сиֱти і Гемпстеду, влаштують тут в неділю, 8-го березня ц. р., о год. 2-ій по полудні у приміщенні Школи св. Юра при 215 Схід 6-та вулиця, дитячу костюмову забаву під назвою „Царівна жаба". Казку веде Евстахія Гойдиш; забавою проводитимуть гніздові, ст. пл. Марта Зелик, ст. пл. А. Винників, ст. пл. М. Бондаренко і ст. пл. Р. Пиндус, при допомозі сестричок і братчиків; музичне оформлення — пл. сен. А. Маєвський; танці під проводом Д. Ґензи. Вступи: один доляр для дітей, а три доляри для старших. Буфет у заряді пань з гуртка Пластприяту.

Увага! **НЮАРК і ОКОЛИЦЯ,** Увага!
ЕЛИЗАБЕТ, ЮНЬЙОН, МОРРІСТАВН, ВИППАНІ і ПАРСІПАНІ!

в НЮАРКУ, Н. Дж.

відновився Мішаний Хор

„ТРЕМБІТА"

Диригент **проф. Микола Микитюк**

Проби відбуваються кожного понеділка, 8-ма год. веч., в Українському Народному Домі

140 Prospect Avenue, Irvington, N.J.

Щиро закликаємо всіх співаків з вищеназваних околиць збагатити цей хор чисельно і якісно.

Приходьте на проби і напевно знайдете радість і розвагу в українській пісні — в крузі товариства.

За інформаціями тел.: **проф. М. Микитюк (373-7474), В. Юркевич (761-5707) і П. Буняк (994-1164).**

СЕРІЯ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ

ЧОТИРИ ПОПОЛУДНЕВІ КОНЦЕРТИ в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ

2 Схід 79-та вулиця, НЮ ЙОРК, Н. Й. 10021

4 **Неділя, 8-го березня ц. р., год. 3-тя по пол.**

НОКТЮРН

МИКОЛА ЛИСЕНКО
Лібретто — ЛЮДМИЛА СТАРИЦЬКА-ЧЕРНЯХІВСЬКА

В СКЛАДІ

Стефа Назаркевич .... *служниця*
Олена Геймур .... *сопрано*
Присила Макдамо .... *меццо-сопрано*
Ірка Вельгас .... *меццо-сопрано*
Ляриса Маґун-Гурин .... *сопрано*
Андрій Добрянський .... *бас-баритон*
Марічка Сохан .... *фортепіян*
Ґалина Стрілець .... *скрипка*
Тома Гриньків .... *фортепіян*
Рома Прийма-Богачевська .... *хореографія*
Роксоляна Бабюк-Крамарчук, Мотря Слупчинська, Орися Зарицька .... *балет*

Замовляти квитки в Інституті, тел.: (212) BU 8-8660

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшов у Вічність дня 19 серпня 1980 р., наш найдорожчий і незабутній Муж і Батько

бл. п.
Інж. МИРОН ЕВГЕН ЛЕВИЦЬКИЙ

В цім часі нашого безмежного горя ми в подяці клонимо голови перед людьми, які стали нам в помочі і виявили вирозуміння нашої потреби теплого співчутливого слова. Велику духову підтримку одержали ми від Впр. оо. Василіян із церкви св. Юра. Глибоку вдячність висловлюємо ми о. ігуменові і пароховi д-рові Володимирові Ґавлічеві, ЧСВВ, за відправу похоронної Служби Божої і за прегарні глибоко-християнські слова-прощання Покійного. За відвідини в шпиталі, як теж відправу Парастасу дякуємо о. Себастіянові Шевчукові, ЧСВВ, якого Покійний любив і шанував за його християнську доброту. Отцеві Левові Ґолдейдові, ЧСВВ, нашому дорогому пластунові, членові організації, якою Покійний дорожив, дякуємо за відправу Панахиди і відпровадження Покійного на місце Вічного Спочинку. Дякуємо о. Романові Ганкевичеві, сестрінкові Покійного, який з далекого Тандер Бей, Канада, прибув і взяв участь в усіх похоронних відправах і віддав останню прислугу і пошану своєму Вуйкові.

Глибока вдячність у нас до сестрінки Покійного, Марти Ганкевич, яку Господь прислав нам в найтяжчу нашу годину — час смерти Покійного, на поміч і підтримку нам. Щиро дякуємо Марії Кінасевич, сестрі Покійного, яка в часі його хвороби забувала про потреби своєї Родини і улегшувала нам ці тяжкі дні. Дякуємо пл. сен. Евстахії Гойдиш, голові КПС, за зворушливе прощання Покійного і подрузі О. Кузьмович за спомин довголітньої співпраці в красвій Пластовій Старшині і за пластову дружбу, якою Покійний дорожив. Щира подяка членам ГПБ, КПР, КПС, подругам Стежинкам, а спеціяльно пл. сен. М. Пежанському, ЛЧ, який помимо тяжких особистих обставин, взяв участь в усіх похоронних відправах і так виявив правдиву дружбу великої пластової родини, і всім пластунам, які клонили голови в молитовній пошані і включилися в спів прегарної пластової пісні „Сірілм у сумерках" Покійному на Прощай.

Дякуємо Вп. інж. Романові Яримовичеві, другові лісникові, який з над могили переніс нас в зелені Карпати, дрімучі смерікові ліси, яких стежками і плаями Покійний мандрував на праці в добрах Митрополита А. Шептицького. Дякуємо кузинці Уляні Старосольській за спомин навіки минулого світу наших давніх галицьких священичих родів, яких шляхетність й ідейність Покійний завжди бачив в дорогій для нього Лясі. Щиро дякуємо нашим Тетам, Вуйкам і Кузинам, які хоч близькі родинно, віддалені від нас просторами і вигодами модерного світу, прибули і відпровадили Покійного на місце Вічного Спочинку і цим виявили пошану, любов і доказ тривкого й міцного українського родинного почуття.

Щира подяка Блаженнішому Патріярхові Йосифові за вислів співчуття, родині, друзям і знайомим за участь в похоронах, за пожертви в пам'ять Покійного, за телеграфічні, листовні і телефонічні слова підтримки, за щирі, теплі стиснення руки і тихі слова „співчуваю", якими Ви вшанували пам'ять Покійного, а для нас були великою і безмежною поміччю в цих тяжких хвилинах нашого життя. За це все Вам, Дорогі, безмежне Спасибі.

дружина — ЯРОСЛАВА з Мисевичів
син — СОФРОН з дружиною Маргаретою
донька — ВІРА

Управа Відділу Українського Конґресового Комітету Америки у Філядельфії, Па.

подає до прилюдного відома, що

в неділю, 15 березня 1981 р., о год. 3:30 по пол. в залі УСО „Тризуб", 4932 Н. Брод вул., ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

відбудуться

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Відділу Українського Конґресового Комітету у Філядельфії, Па.

З ТАКИМ ПОРЯДКОМ НАРАД:

1. Відкриття і вшанування проголошення Самостійности Карпато-Української Республіки.
2. Прийняття порядку нарад.
3. Вибір Президії Зборів.
4. Прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів.
5. Вибір Комісій: номінаційної, верифікаційної та резолюційної.
6. Звіти керівних органів Управи, Контрольної Комісії та Громадського Суду.
7. Дискусія над звітами.
8. Звіт Верифікаційної Комісії
9. Уділення абсолюторії уступаючій Управі.
10. Вибір: а) Управи, б) Контрольної Комісії та в) Громадського Суду
11. Звіт Резолюційної Комісії
12. Внески для добра й розвитку українського громадського життя.
13. Слово нововибраного Голови Відділу УККА
14. Закриття

До участи в Загальних Зборах запрошується всіх повноправних представників членських організацій та громадян

ЗА УПРАВУ ВІДДІЛУ УККА

Проф. д-р Петро Стерчо, *голова*

Мирон Баранецький, *секретар* — **Дзвінка Швед,** *секретар*

В ПАМ'ЯТЬ
бл. п.
Інж. МИРОНА ЕВГЕНА ЛЕВИЦЬКОГО

пожертви зложили:

на Патріярший Фонд: $ 130.00
$ 50.00 — Комітет Земляків Чортківської Округи; $ 30.00 — П. Василишин; по $ 20.00 — М. Зелена, М. Кінасевич; $ 10.00 — Ю. Ганкевич

на будову церкви в Люрді:
$ 30.00 — Теодор і Роман Левицькі

на УСС — видання поезій Романа Купчинського: $ 110
$ 100.00 — д-р Ярослав і Софія Рожанковські; $ 10.00 — Ярослав Стадник

на Пресовий Фонд „Наше Життя": $ 57.00
$ 12.00 — А. і М. Сваричевські; по $ 10.00 — Управа 64-го Відділу СУА, А. Гореча, Е. і С. Шуган; по $ 5.00 М. Береза, П. Книш, О. Лень

на Студії в Гарвардському Університеті:
$ 10.00 — Мілдред Шляймер

на Пластовий Пресовий Фонд: $ 455.00
по $ 25.00 — П. і І. Ганкевич, М. і В. Ганкевич, д-р Т. і Л. Крупи, д-р М. і О. Кузьмович, д-р Я. і Л. Миндюк; по $ 20.00 — І. і Л. Вербицькі, В. Вишневський, Е. Гойдиш, Н. Коропецька, І. Левицька, С. Олесницька, Ю. і Х. Ференцевич, М. і О. Юзенів; по $ 15.00 — С. і Д. Косович; по $ 10.00 — О. і Т. Білостоцькі, О. і М. Зацухні, В. Книш, В. Корнага, І. Куровицька, С. Крушельницька, Я. Левицький, М. Мочула, А. Никифоряк, Д. і Л. Пенцак, І. Сохан, Н. Сохан, Ю. Тарасюк, Е. Храплива, Л. Храплива-Щур; по $ 5.00 — Б. і О. Михайлів

на Служби Божі:
І. Білинська, О. і Т. Білостоцькі, М. і В. Ганкевич, І. і П. Ганкевич, А. Ганкевич, С. Ганкевич, д-р О. Носковська-Гірняк, родина Голинських, І. і О. Капустинські, М. Кінасевич, М. Левицька, Г. і Р. Левицькі, Л. і В. Ленцик, Л. Литвин, О. Мартинюк, І. і Н. Морциґліо, С. Надраґа, О. Островерха, А. і С. Секрета, І. Старосольська, Ю. і С. Петрух, А. Фльорчук, М. і В. Хоманчук, Е. і С. Шуган, Д. і Р. Яримович

Щиро дякуємо за вшанування пам'яті Покійного

Ярослава Левицька з родиною

ПОДЯКА

Високопреподобним Отцям, Приятелям, Знайомим, Колеґам Покійного і Товариству Українських Інженерів, складаю щиру і сердечну подяку за останню прислугу мойому Покійному МУЖЕВІ

сл. п.

Інж. ЕВГЕНОВІ ПАСТЕРНАКОВІ

яку Ви ласкаво віддали під час жалобних відправ та похоронів.

Евгенія Пастернак

В ПАМ'ЯТЬ
СЛ. П. ІНЖ. ЕВГЕНА ПАСТЕРНАКА

Цією дорогою складаємо щиру і сердечну подяку всім Жертводавцям, які зложили на ПАНСІОН ім. ІВАНА ФРАНКА

5,300.00 долярів,

на нев'янучий вінок в пам'ять

сл. п. Інж. Е. ПАСТЕРНАКА:

Т. Пазорчик	$ 10.00	п-і Д. Винників	50.00
п-і І. Войтів	10.00	п-і Н. Козій	10.00
п-на М. Копистенська	50.00	п-і М. Когут	20.00
п-і М. Куликовська	10.00	С. Матійцьо	10.00
п-і П. Білак	10.00	Н. Іваненко	125.00
п-і М. Ґалятовська	10.00	Дружина Покійного	1000.00
п-і М. Матуш	10.00	п-і М. Левицька	10.00
п-і Ю. Прішак	10.00	д-р і п-і Г. Шиманські	20.00
п-і М. Мандрик	10.00	О. Хабурський	30.00
п-і М. Максимець	10.00	п-і М. Квас	10.00
п-і М. Вник	5.00	Мешканці Пансіону	145.00
п-і Т. Куйтан	10.00	п-і М. Трофименко	50.00
п-і А. Мудра	100.00	д-р З. Плітас	50.00
п-на І. Мима	10.00	п-во Нотарфранческо	25.00
п-і Д. Шинкарук	10.00	І. Мулкін	12.00
п-і А. Мриґлод	10.00	п-і Т. Арвін	717.00
п-і А. Руссо	10.00	п-і С. Городецька	10.00
п-і А. Погорецька	5.00	п-і О. Наґібаєр	25.00
п-і К. Юрцан	10.00	п-і О. Кобеляк	25.00
п-і А. Потічна	10.00	п-і Л. Міщина	25.00
п-і А. Янковська	10.00	д-р С. Молодовець	25.00
п-і М. Воляник	10.00	п-і Е. Менделюк	25.00
п-і М. Лапчинська	10.00	п-і Я. Стасів	25.00
п-і М. Гнатківська	10.00	ген. Федоренко з родиною Семотюк	100.00
Г. Мастик	20.00	п-і М. Бабяк	25.00
В. Сонич	100.00	п-во В. Кульба	600.00
Т. Міщук	10.00	п-і К. Глібович	20.00
п-і Д. Руденська	10.00	п-і С. Макар	20.00
п-і Ю. Стальона	5.00	Інж. Ю. Міщенко	30.00
В. Бей	100.00	Т-во Українських Інженерів	200.00
п-і Г. Хотинецька	10.00	п-во інж. О. Нестеренко	59.00
п-і С. Мельник	10.00	п-во В. Микуляки	100.00
п-і А. Свистун	10.00	п-во мґр. Б. Матейко	100.00
п-і К. Струтинська	10.00	п. Я. Елиів	15.00
М. Андрухів	10.00	п-і Л. Мулевич	30.00
п-і М. Пейко	10.00	п-во інж. Т. Потієнко	60.00
п-і А. Цвігун	10.00	п-во П. Кучер	24.00
п-і Я. Чумак	10.00	мґр. О. Джулинський	25.00
п-і А. Москаль	10.00	п-і М. Шолуха	178.00
п-і К. Дерех	10.00	п-і К. Аллен	10.00
п-і О. Нагорна	10.00	п-і Н. Закидальська	20.00
п-во Р. Вжесневські	50.00	п-во інж. Ю. Мельник	12.00
п-і Д. Фінлі	34.00	В. Дмитріюк	59.00
І. Ґлов	25.00	сенатор і п-і П. Юзик	185.00
п-і П. Радован	10.00	п-во І. Тонковичі	40.00
п-і Ю. Бачинська	10.00		
Р. Пільків	100.00	Разом	$5,300.00

ДИРЕКЦІЯ ПАНСІОНУ ім. ІВАНА ФРАНКА в ТОРОНТІ, КАНАДА

ТОВАРИСТВО к. ВОЯКІВ УПА ім. ген.-хор. Т. ЧУПРИНКИ — Р. ШУХЕВИЧА — ВІДДІЛ в ІРВІНҐТОНІ, Н. Дж.

Неділя, 8-го березня 1981 р., год. 4-та по полудні
Заля Українського Народного Дому в Ірвінґтон, Н. Дж.
140 Проспект Авеню

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ

в 31-шу річницю геройської смерти Головного Командира УПА ген.-хор. ТАРАСА ЧУПРИНКИ

РОМАНА ШУХЕВИЧА

В ПРОГРАМІ:

Святочне слово .... **Проф. ВАЛЕНТИН МОРОЗ**
Деклямація молоді .... **під мистецьким керівництвом І. КОНОНІВ**
Ансамбль Бандуристів „ГОМІН" .... **Мист. керівник В. ЮРКЕВИЧ**

Академію попередить ПАНАХИДА в українській католицькій церкві СВ. І. ХРЕСТИТЕЛЯ, о год. 1-ій, а після Панахиди АПЕЛЬ Комбатантських та Молодечих Організацій.

В ПОНЕДІЛОК, 24-го лютого ц. р., президент Роналд Реген назначив Емануела Сейвса, професора Колюмбійського університету на заступника державного секретаря для мешканевих справ і розвитку міст. Е. Сейвс належить до осіб, які цими проблемами цікавляться вже від років і тому співробітники Регена позитивно висловились про його вибір.

І нам на...

(Продовження зі стор. 2)

дань і тим самим є всеціло водою на призначений для нашої загибелі млин нашого ворога.

Очевидно, що такий розвиток — як про це недвозначно свідчать надруковані у „Свободі" деякі з архівних матеріялів — можна було передбачати і своєчасно поробити відповідні заходи, щоб до нього не допустити. Проте, цілком логічні і оправдані побоювання, що це може стати „водою на млин" ворога з одного боку, а злудні надії на те, що час вилікує також і серед нас залишки будь-якої „партократії" з другого боку, призвели до того, що сталось на XIII Конгресі і що діється сьогодні.

Мавши все це на увазі, нам усім у теперішній суперечці треба подумати про можливість та форми необхідного „нового початку", нової форми нашої спільної дії та спільних змагань до, без сумніву, спільної для нас усіх мети: волі і державної незалежности українського народу, але з виключенням можливостей повторення того, що сталось на XIII Конгресі та під час підготови до нього.

У дотеперішніх суперечних статтях, заявах та інших проголошеннях на окрему увагу заслуговує у цьому відношенні одна із постанов громадських організацій Філядельфії, опублікована у „Свободі" з 19-го лютого ц.р. У цій постанові рекомендується поворот до керівних органів УККА, обраних попереднім XIII Конгресом, та підготови до скликання надзвичайного Конгресу, на якому і можна б такий дбайливо і кваліфіковано приготований та спільно наперед узгіднений „новий початок" запропонувати і схвалити.

Для виконування обов'язків найбільш оспорюваного на XIII Конгресі екзекутивного віцепрезидента у цьому переходовому часі можна б запросити головного предсідника „Провидіння" о. шамбеляна Роберта Москаля. На той час можна б також погодитись на своєрідний мораторій в критиці у взаємних обвинуваченнях натомість головну увагу звернути на обговорювання пропонованого „нового початку".

Кажеться, що удар, який нас не повалить, він нас ще тільки скріплює. Це відноситься однаково до осіб, як і спільнот. При добрій волі — ідейности і патріотизму, думаємо, нікому в нас не бракує — та розумному плянуванні громада могла б спромогтись на те, щоб теперішнє лихо перемогти тріюмфальним новим початком нашої єдности і наших спільних зусиль у змаганні до спільної мети.

Польське чудо

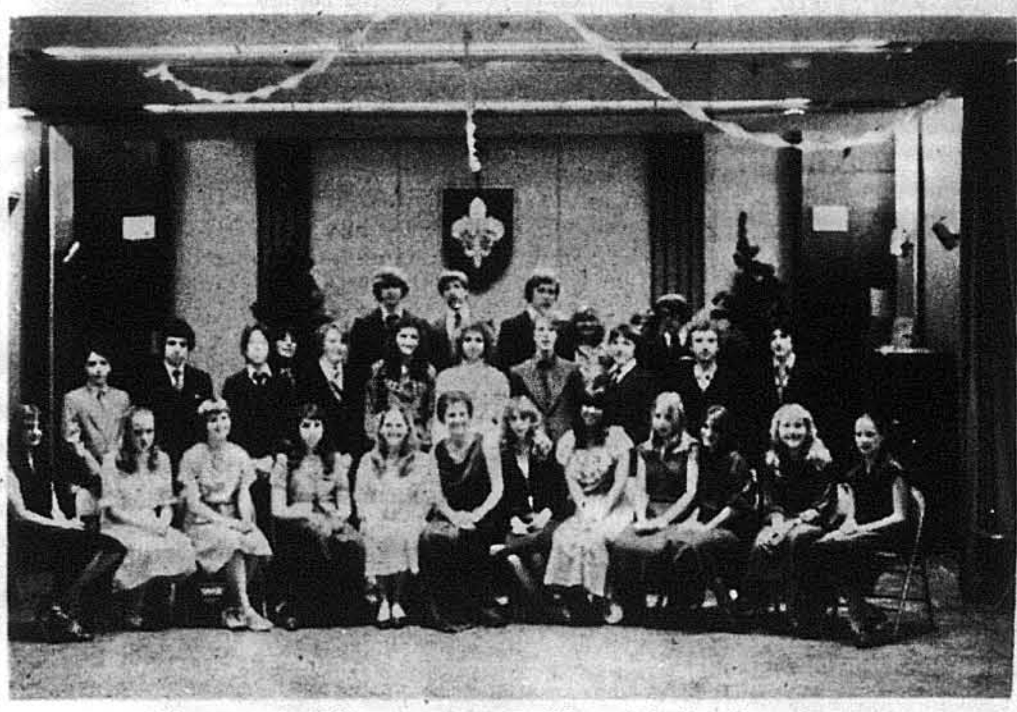
(Продовження зі стор. 2)

звичайно, якщо „Солідарносьць" не заломиться; якщо заломиться то танки непотрібні й так.

Кремль, заскочений нетрадиційністю руху, прозівав нагоду і можливість задушити все в зародку, в колисці приспати. А тепер уже все переросло момент конфронтації. Єдина реальна альтернатива — це за всяку ціну льокалізувати явище і постаратися розкласти рух відсередини, або скомпромітувати, абож якимись шантажами чи спокусами зірвати солідарність. На іншу дорогу Кремль навряд чи відважився б сьогодні. Треба мати на увазі абсолютний факт, що Москва, можливо найбільше з усіх боїться війни і прямої конфронтації зі Заходом. Вона навчилася мистецтва „брязцати" зброєю, доводити до критичних моментів, дотягати до останнього, — воля противника заломиться, і вони виграють. Якщо ж противник не виявить познак заломання, вони готові відступити: „Подумаєш! Нащо воно нам?" Якщо вірно розцінювати світову політичну картину сьогодні та внутрішні обставини ССCР, то годі тоді повірити, щоб Кремль міг відважитися на другий Афганістан. Польща майже вдвічі населенням більша, і це відносно передова країна; прямий конфлікт з польським народом може сьогодні дорівнювати самогубству. А вони, хоч і погрожують, на це не готові.

Чим би все це не скінчилося, уже сама дотеперішня реальність нової спілки — це справжнє польське чудо, яким народ буде гордитися завжди і цілком заслужено. Буде й багато послідовників та учнів.

Маланка молоді — китиця квітів у Ню Йорку

Курс танців 1980 р. — посередині Рома Прийма-Богачевська.

Мені пощастило бути на закінченні трьохмісячної науки сальонових танців. З цього приводу щороку влаштовують організатори тих лекцій Маланку молоді. В часі Нового року Маланка відбулася вже сьомий раз. Отож вже сьомий раз підряд відбувається така забава.

Завдяки 82-му Відділові СУА рік-річно відбуваються лекції сальонових танців і доброї поведінки молоді, якої їм так дуже потрібно, особливо у забавовій залі. Такі лекції провадить відома балерина Рома Прийма-Богачевська, а організаторкою і душею таких курсів є виховна референтка 82-го Відділу СУА Дора Бриттан, якій наполегливою працею удається зібрати молодь.

Здавалося б, що нічого цікавого і особливого. Але навпаки! Ми, гості, були приємно заскочені. Лише подумати, — перед вами дефілює 17 пар молодих людей (від 14-ти до 17-ти років). Хлопці — в темних одягах з гарною краваткою, дівчатка тримають у руці по одній троянді, яку віддають своїй учительці, а хлопці ведуть своїх партнерок з рукою покладеною на спині (а не в кишені). Пари проходять під звуки маршу. Усміхнені рожеві личка, очі ясніють, як зірки. І перед очима ввижається чудовий барвистий квітник.

Хлопці підходять до дівчат, просять до танцю (руки при собі), чемно вклоняючись. Скінчився танець, відпроваджують дівчат на місце, дякують. До наступного танцю просять інших партнерок, так що всі разом культурно і чемно поводяться, як і водиться у культурнім світі.

Це вперше молоді люди виступають на забаві як дорослі і привчаються до чемної поведінки.

Молодь сама прикрасила залю і зорганізувала буфет. Музика з платівок. Олег Данилюк, учасник попереднього курсу, постарався підібрати українські мелодії до танців. Танці були різнорідні, почавши від віденського вальса, танго, румби, фостроту, грецького танцю (пригадує наш „Аркан", тільки танцюють хлопці і дівчата, дуже граціозно), до модерних „свінг", „ча-ча" тощо. Світлив Олег Мачай. Приємно було завважити, що в залі гомоніла українська мова.

До побачення на наступній Маланці!

Ольга Соневицька

Висвітлять українську телевізійну програму в Коннектикат

Гартфорд, Конн. (О.П.). — На публічних телевізійних каналах стейту Коннектикат (CPTV) — 24 — Гартфорд, 49 — Бріджпорт, 53 — Норвіч, 61 — Вотербері та 65 — Ню Гейвен, буде показана українська програма складена з релігійних і світських пісень у виконанні хору „Діброва" і гуртка бандуристів „Вічний відгук" з Гартфорду під керівництвом Андрія і Олександра Пришляка.

Програма проходитиме під назвою: „In Performance". Програми передаватимуться: в середу, 4-го березня о год. 7-ій вечора; п'ятницю, 6-го березня о год. 12:30 вполудне і неділю, 8-го березня о год. 1:30 по полудні. Хор „Діброва" є відомий із своїх різдвяних телевізійних програм та виступів у Гарварді, а останньо у Стейтовому коледжі в Коннектикат. Гурток молодих бандуристів „Вічний відгук" також має за собою успішні виступи в Гартфорді й околиці.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ОСТАП ЧУЧКЕВИЧ, член УНС Відд. 328 Т-ва Просвіта в Клівленді, помер 7-го січня 1981 р. на 73-му році життя. Нар. 1907 р. в Україні; членом УНС став 1959 р. Залишив у смутку дружину Соню і дочку Христю. Похорон відбувся 9-го січня 1981 р. на цвинтарі свв. ап. Петра і Павла в Парма, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Богдан Ковч, секр.

ІВАН ЦЕГЕЛЬНИЦЬКИЙ, член УНС Відд. 170 Укр Січ, помер у січні 1981 р. на 67-му р. життя. Нар. 1913 р. в Україні; членом УНС став у 1852 р. Залишив у смутку родину в Америці, Канаді і в Україні. Похорон відбувся 23 січня 1981 р. на цвинтарі Бавнд Брук, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Володимир Білик, секр.

МИХАЙЛО МАЙНОШ, член УНС Відд. 53 св. Николая в Піттсбурґу, помер 12 січня 1981 р. на 74-му р. життя. Нар. 1906 р. в Піттсбурґу, Па.; членом УНС став у 1970 р. Залишив у смутку дочки Ірину і Надію і 5 внуків. Похорон відбувся 15 січня на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Піттсбурґу.

Вічна Йому Пам'ять!
Петро Головатий, секр.

УРЯД МЕНАХЕМА БЕҐІНА в Ізраїлі повідомив, що до кінця його каденції він плянує збільшити жидівське населення західнього берегу Иордану на 40 відсотків. У найближчому часі буде створено шість нових населених пунктів та побудовано понад 400 мешкальних будинків, які стануть ядром майбутніх осель. До літа буде поселено вісім тисяч нових поселенців на правому березі Йордану, що значно збільшить число жидівського населення на тих теренах.

Поліція В РИМІ АРЕШТУВАЛА відомого лідера американських ґанґстерів, якого 1948 року депортовано з ЗСА — Франка Копполю. Не зважаючи на свій вік — 81 рік, Копполя замішаний у контрабанду героїни з Сицилії до Риму й інших осередків.

Пассейк, Кліфтон, Патерсон, Ратерфорд і околиця!

В неділю, 15 березня 1981 р., о год. 3 по пол.
в приміщенні Української Централі
при 240 Гоуп Авеню, ПАССЕЙК, Н. Дж.
відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

до участи в яких запрошені й зобов'язані урядовці, представники і конвенційні делеґати наступних Відділів:

42, 64, 97, 134, 182 і 394

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Вибір Президії.
3. Прийняття протоколу попередніх зборів.
4. Звіти уступаючої Управи Окружного Комітету.
5. Дискусія над звітами.
6. Уділення абсолюторії Управі.
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії.
8. Устійнення та схвалення пляну праці на 1981 рік.
9. Доповідь заступниці головного предсідника УНС МАРІЇ ДУШНИК.
10. Різні справи.
11. Закриття зборів.

У Зборах візьме участь:

Марія Душник, заступник головного предсідника УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Іван Хомко, *голова* — Василь Марущак, *секретар*
Іван Блиха, *касир*

● РОЗШУКИ ●

Пошукую свого вуйка, якого звали
„ЗДЮСЬКО" СЕМЕНИШИН
Перед війною жив у Сокалі. Він або його приятелі, прошу писати на таку адресу:
JANUSZ CHARCZUK
3131 N. Hamlin Avenue
Chicago, Ill. 60618

СТЕФАНІЯ БОНТАЛИК
з Тернополя, пошукує
ТЕОДОРА БОНТАЛИКА
Якщоб хтось з його приятелів чи знайомих знав де він перебуває, просимо голоситись на адресу:
ANNA DACKO s/o Kulyk
518 — 12th Street
Brooklyn, N.Y. 11215
(212) 788-4289